

**Fondawey kañ nda kondawey wala
gorandey kañ ga baa ngi ma sanbandi
ciitey ra nda/wala ngi ma duu hansari**
Addu aa Goymeerey Aššariyaa
Zurandi Hugoo kañ ti CPI jine ga
damandu kaddasu kañ ga timmandi
hantum k'a timmandi

Fondawey kañ nda hansari nda/wala sanbuyan damandu kaddasu ga hantum ka timmandi

Fondawey wey si koy kala kondawey wala gorandey damandu kaddasoo kañ ga hantum ka timmandi here. I si koy boro foo kaddasoo kañ g'a hantum k'a timmandi here. I g'a huri ni ga ma kaddasoo woo hantum k'a timmandi, nd'a tigar kañ konday wala gorandi maa ga nga tuuru kañ nga alman kañ naajandi addiinaa se, cawandiyan se, caarayyan se, bayray wala sargari se, tariki hongandi cinari se, wobital wala nongur foo tana wala jinay kañ hura faaba fondayañ ra se, duu hasaraw ka hun meeri teeyan hunday ra kañ Addujnaa Goymeerey Aššariyya Zurandi Hugoo kañ ti CPI ga hin ka nga ciitoo dunbu, nd'a tigar mo n' ga baa ma sanbandi ciitoo ra CPI jine. Kaddasoo kañ ga hantum ka timmandi teeyanoo moo bandoo mana ti kala alhabar cere-erantey kañ ga sanbuyanoo damandoo goyoo tee kul ma duandi.

Ir ga baa kañ ma fondawey wey caw nda lakkal kanay, jine ma kaddasoo hantum k'a timmandi; I ga ni faaba m'a timmandi ka boori. Nda n' ga baa alhabar tanayañ CPI ga nda fondawey kañ nda borey kañ meeri toor'ey ga sanbandi ciitey ra, ir g'a baa ma Kanboo kañ ga hawgay nda borey kañ meeri toor'ey sanbuyanoo nda hansarey alhabar tiira-izoo caw kañ ga duandi CPI internet hugoo boj.

Konday wala gorandi foo kul kañ ga sanbuyan nda/wala hansari damandu tee, ma **damandu kaddasu kañ ga timmandi sanbu jere ga kañ a g'a hantum k'a timmandi.** Ir ga baa ma hanga fondawey wey banda ka damandoo kaddasoo hantum k'a timmandi:

- Ir ga baa ma hääyaney kul jaabi nda haya kul kañ nda n' ga hina. Nda jaabi tee kañ mana nondi wala kañ mana timma, CPI ga hin ka kaddasoo kañ ga hantum ka timmandi laasaabu kañ a mana timma;
- Ir ga baa ma bay kañ nongurey kañ laasaabandi jaabey se kaddasoo woo ga kañ ga hantum ka timmandi ga kankam. Nd'a tigar kañ n' ga baa nongur tana ka hääyan fooyan jaabi, ir g'a huri ni ga ma kaddasu foo tana zaa ka hantum a ga kañ n' g'a tonton kaddasoo kañ ga hantum ka timmandi ga. Bora kañ meeri toor'a maajoo nda nga sijaatiiroo ma bara tiiraa kañ ga tonton damandoo kaddasoo kañ ga hantum ka timmandi bandawey affoo kul ga;
- Ir ga baa ma hantum nda hantumyañ kañ ga hin ka cawandi, dawa bibi ti ihennaa.

Ciitidunbukey ga guna wala cimi no meeri too kondaa wala gorandoo kañ CPI ga hin ka nga ciitoo dunbu, nd'a goo nda fonda ka sanbandi ciitoo ra nda – nda bora kañ i n'a tuuma nda goymeera teeyan nee kañ nga na goymeeraa tee – wala kondaa wala gorandoo goo nda fonda ka duu hansari. Damandey kañ mana sanbandi ciitidunbukey do ga cindi Gerefewoo do.

Ciitidunbukey ga guna wala alhabaarey kañ goo kaddasoo kañ ga timmandi ra, ngi nda kondaa wala gorandoo maajoo, nda bora kañ ga tuuru maajoo ga, ga sanbandi Porokirer nda faasakey do wala i si sanbandi. Ir ga baa ma bay kañ alhabarayañ kañ nondi ga hin ka tee i ma feera borey kul jine ciitoo ra.

Nda bora kañ ga tuuru kondaa wala gorandoo maajoo ga na alhaaliyañ honnandi nga hallasiyanoo fonda ra kañ si hun kala nga nda Ciitihugoo kañ ga goy nda cere ra, wala kañ si hun kala alhabar kañ nondi damandoo kaddasoo kañ ga timmandi ra, alhaaley din ga hima ka bangay hääyan idduantoo jaaboo ra. Ir ga baa ma bay kañ ba hallasi alhaaliyañ harandi, alhabaarey kañ goo damandoo ra ga hin ka feera ciitidunbukey nda/wala kanbey se ciitoo ra.

Konday wala gorandi kan nga hunday alman no hasaraw du'a maajoo ga nga tuuru wala?

Damandoo kaddasoo kul kan ga timmandi ra, “**konday/gorandi**” ti kondaa wala gorandoo kan torra du'a. Ir ga baa ma faham nda fayankaa kan CPI g'a tee kondaa/gorandoo nda boraan ga tuuru maajoo ga game.

Konday/gorandi kan meeri toor'a ti:

Konday/gorandi kan nga alman kan nañandi addiinaa se, cawandiyan se, caarayyan se, bayray wala sargari se, tariki hongandi cinari se, wobital wala nongur foo tana wala jinay kan hura faaba fondayan ra se, duu hasaraw nga hunday.

Boro kan ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga ti:

*Boro kan ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga alkadar kan no kul ga, kan ga damandu gaaru mo **maajoo ga** CPI jine.*

Tiira banda 1

- A Kondaa/gorandoo maajoo
- B Hanoo/jiiroo kan a kayandi, feerandi nda/wala a hantumandi hinoo do (hinoo do hantumandiyano lanba , nd'a goo no)
- C Boraan ga koy kaddasoo kan i g'a timmandi gaaru kondaa/gorandoo maajoo ga, maa timmantaa
- D Boraan ga koy kaddasoo kan i g'a timmandi gaaru kondaa/gorandoo maajoo ga, goyoo
-
- A Ir ga baa ma kondaa/gorandoo maa timmantaa noo, nd'a ga hin ka tee, sanda takaa de kan nda a hantumandi hinoo do tiiraa ra, a ma si tee de harfu-harfuyan. Tiiraa ma faaba ka kondaa/gorandoo barayanoo tabatandi, waani-waani waatoo ga kan goymeeraa kan harandi ga goyandi (sanda, hinoo do hantumandiyano, haya niiney kan dumey no kan haney nda sinaatiirey goo i ga, kondaa/gorandoo ma harandi hinoo do borey kul goo nda a se alhabar, tiira kan ga cebe kan a goo hinoo do wala nooru banaw tiira kan ga cebe kan ai hantumandi hinoo do tiiraa ra ka ngi tabatiyanoo cebe kondaa/gorandoo maajoo ga, wala šeeda hinka senney kan ngi kartidantey biyey goo i bande).
- B Boraan kan ga koy damandoo gaaru kondaa/gorandoo maajoo ga **tiira bii kan ga cebe kan nga no, ma nondi kaddasoo kan ga timmandi bande** (sanda, kartidanti, haytiira, watatiira, paspor, loora zurandi tiira, lokkol-ize wala goydoor karti, leetara kan ga hun ganda hini do, karti kan ga cebe kan boraan maajoo hantumandi boroyan ra kan zuru ka koy lanba wongu se nongur ra, karti kan addujnnaa faaba kondawey n'a noo, nooru bana tiira). Ma tiira biyan de noo, **ma si tiira linjiyan noo.**
- C Nda alhabar kan nondi kaddasoo kan ga timmandi ra nda wey kan goo tiiraa ra kan kondaa/gorandoo n'i noo, wala wey kan nondi kartidantoo ra, na cere hoo (sanda maajoo hantumyanoo, hanoo/jiiroo kan a hay, hanoo kan a hantumandi hinoo do), fahamandi nda haya kan se, jaaboo jeroo ga wala kaddasu foo tana ra, **ma firkaa wala hooyanoo honnandi.**
- D Ir ga baa ma tiira noo kan ga hinoo/fondaa cebe kan boraan ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga du'a (tiira kan ga boraan tee dikitar wala perzidaan, leetara kan ga boro noo fonda a ma kay boro foo tana doo ra, nda ngi tana). Nd'a tigar kan hinoo k'a noo fonda a ma kay boraan tenje, ir ga baa ma tiira noo kan g'a cebe, kan nd'a ga kay dogoo ra, kan kondaa/gorandoo boro kan hinoo n'a noo fonda a ma tuuru maajoo ga na sijne (ir ga baa mo boraan kan goo nda fonda ka kay kondaa/gorandoo tenje, tiiraa wala tiirawey kan ga cebe wala boro kan no nda fondaa kan goo a se).

-
1. Ciiti foo ra boraan kañ meerit toor'a ga baa nga ma hura?

SANBUYANOO

HANSAREY
(banandi wala kasu)

SANBUYANDO NDA HANSAREY

Kaddasoo woo kañ ga timmandi ga kondaa/gorandoo faaba ka suuba nd'a ga baa nga ma sanbandi ciitoo ra, nda ka hansari ceeći. Nda kondaa/gorandoo ga baa nga ma sanbandi ciitoo nda ka hansari ceeći kul, boraan kañ ga tuuru maajoo ga ma zeeri-ze tee "SANBUYANOO NDA HANSAREY" hugu-izoo ra, woo din bandaa ga, **a ga kaddasoo kañ ga timmandi banda guaa hantum k'i timmandi.**

Nda kondaa/gorandoo **ga baa nga ma sanbandi ciitoo de ra**, maana, a ga baa nga ma nga lakkaloo nda nga huzumey honnandi ciitoo fondaan ra, faasakaw kanba cire, kañ ga kay dogoo ra ciitoo hugoo ra, "SANBUYANOO" hugu-izoo de ra a ga zeeri-ize tee. **Woo ra, kaddasoo kañ ga timmandi banda 1 nda 2 de no boraan kañ ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo g'i hantum k'i timmandi.** Ir ga baa ma borey kañ meerit toor'ey sanbuyanoo nda hansarey Kanboo alhabar noo tiira-izoo caw ka duu alhabar tana ciitoo ra sanbuyanoo CPI jine.

Nda **hansari de no** kondaa/gorandoo **ga ceeći**, "HANSAREY" hugu-izoo de ra boraan kañ ga tuuru maajoo ga zeeri-ze tee. Hansarey ga hin ka tee haya kul kañ ga kondaa/gorandoo faaba ka torraa kañ du'a hansa. I ga hin ka tee banandi, alman yeeriyan nda/wala haya kañ ga boraan binoo yaynandi sanda jama gama alha hiyan. Nda hansari de no kondaa/gorandoo ga ceeći, boraan kañ ga tuuru maajoo ga, nd'a si haya kul tee, a ga kaddasoo kañ ga timmandi banda guaa hantum k'i timmandi. Ir ga baa ma borey kañ meerit toor'ey sanbuyanoo nda hansarey Kanboo alhabar noo tiira-izoo caw ka duu alhabar tana hansarey ga.

-
2. Ma cin ka duu kondaa/gorandoo? Misey kañ tee filla nda fesu fesuyan kul kañ ga hin ka tee.

Ir ga baa ma hansa ka misey **kañ duu kondaa/gorandoo** kabu-kabu nda kaarayan. A ga boori ma misey kañ tee filla nda kabu-kabuyan kañ ga kaaray, ngi nda haya buuney kul kañ tee. A ga boori kondaa/gorandoo se a ma haya kañ tee filla nda filla henananta. Nda haya fayankayar ka tee waati nda/wala nongur fayankayar ra, ir ga baa ma haya kayantey affoo kul fahamandi, nda hanoo nda nonguroo kañ ra a tee.

Han foo no misey tee?

Man ra misey tee?

Ni fillaa ma kaaray. Nd'a ga hin ka tee, ma hanoo hunday (zaaroo/handoo/jiiroo) kañ no misaa tee noo. Nda boro kul si hanoo bay, ma han mana noo (sanda, nd'i tee han ra kañ ga man haya beeri kañ tee kañ borey g'a bay, sanda addina jingar, watawey, koyra jingar, turrantey ma hura koyra ra kañ borey goo nda a se alhabar han, woo kañ ga sawa). Nd'a ga hin ka tee, ma gallu maa noo kañ ga man nonguroo kañ ra misey tee.

-
3. Taka foo nda misey torraa too kondaa/gorandoo kañ mana ti nda kubi-kubiyani? *Torraa silbay ga hima ka nondi nda woo taka kañ nda a ga hin ka tee*

Hääyanoo woo jaabiyanoo ra, ma alhabar noo ka hun alman dereyanoo wala hasaraa ra kañ too **kondaa/gorandoo hunday** kañ addaliiley si hun kala goyey wala misey kañ fillandi häayan 2 jaaboo ra. Ma si dirja kañ torraa kañ too ni **hunday de** ga ir goo, almaanoo mo kañ hasara, zaytarayandi wala hasara ka say, kal'a a ma tee alman kañ naajandi addiinaa se, cawandiyan se, caarayyan se, bayray wala sargari se, tariki hongandi cinari se, wobital wala nongur foo tana, wala jinay kañ kay faaba fondayan ra se.

Ir ga baa ma kaarandi nda wala torra kuku ti torraa, woo din bandaa ga wal'a nka too koyraa-izey kul cere ra.

Nd'a tigar kan n'goo nda tiirayan kan ga almaanoo kan hasara goyoo cebe, kan ga torraa mo kan too kondaa/gorandoo kabu-kabu, ir ga baa ma ngi biyey hangandi kaddasoo kan ga hantum ka timmandi bande (i ga hin ka tee nooru dereyan šilbayyan, jinay hasaraw šilbayyan wala tiira foo tana kul kan ga tee torraa kan tee se šilbay, wala koyne šeeda hinka senney kan ngi kartidantey biyey g'i bande).

4. Kondaa/gorandoo laasaaboo ra, may ka too misey ma tee ?

Nda boraan kan ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga si boraan wala borey bay kan goo misey wey bandawey ga, a ga hin ka alhabaryan de noo kan ga too i ma guruppo bay kan borey no (sanda, ka filla nda darbawey dumey wala sennoo kan borey kan i tuuma g'a selen).

Nda kondaa/gorandoo si bay boro kan bara misey kan tee bandawey ga, boraan kan ga tuuru maajoo ga ga hin ka zeeri-ize de tee "s'a bay" hugu-izoo ra kan ra a ga hima ka tuuru.

Boraan kan ga koy domandoo gacra kondaa/gorandoo maajoo ga sijeyanoo

Hanso

Nongures

SINAATIIREY: I ga hansa ka sendandi boraan kan ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga a ma kaddasoo kan ga hantum ka timmandi sije fangaloo ra kan goo tiira banda 1 ganda heroo ra. Kaddasoo woo kan ga timmandi sijeyanoo ga cebe kan a ga nga damandoo alhakiikayanoo ninandi. Woo din ga cebe kan kondaa/gorandoo ga alhabaarey kan a n'i noo kaddasoo kan ga hantum ka timmandi ra kul jaraa sanbu, a ga ngi serrayanoo mo cebe, b'a tigar kan boro foo tana k'i hantum dogoo ra. Kondaa/gorandoo sijeyanoo ga nga damandu teeyanoo mo anniya ninandi.

Boraan kan ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga ma kaddasoo kan ga hantum ka timmandi kul caw, wala boraan kan n'a faaba k'a hantum k'a timmandi m'a caw a se, hal'a ma duu ka faham senney kan harandi šerrayanoo se, **jina a m'a sije.**

Nda boraan kan ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga na kaddasoo kan ga hantum ka timmandi sije ka ben, haya kul ka si barmay a ra koyne (sanda, alhabar tontonyan wala tuusayan). Nda kondaa/gorandoo ga baa nga ma nga sennoo barmay, kal'a ma koy dii borey kan meeri toor'ey sanbuyanoo nda hansarey Kanboo kan g'a noo kaddasoo kan ga timmandi kan woo de se no a tee.

Tiira banda 2: Kondaa/gorandoo here bonj alhabaarey

5. Ma cin se kondaa/gorandoo ga baa nga ma hora Addunja Goymecerey Aššariya Zurandi Hugoo kan ti CPI ciitey ra?

Ir ga baa ma addaliiley kaarandi kan se kondaa/gorandoo ga baa nga ma sanbandi ciitey ra CPI jine. Sanda ka «faaba cimoo ma bangay », ka « alhaku gorandi », ka « hansari ceeci », nda ngi tana.

6. Boraakaj ga koy damandoon gaaru goo nda addalilyan kaj ga too a ma hunbur kondaa/gorandoo hallasiyanoo se wala boro loo lana kul kaj ga goy nda kondaa/gorandoo hallasiyanoo wala nga anneemaa, nga nda Addujnnaa Goymeerey Aššariya Zurandi Hugoo ma goy nda cere fondaar wala ?

Ayyo Kala *Nda n' nee ayyo, fahamandi nda hayaa kaj se*

Boraakaj ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga hin ka nga jootawey honnandi kaj ga koy nga gaahamoo hallasiyanoo nda nga lakkalo baanoo here, nga almaanoo, nga maajoo (laboo ra), nga bon hunayanoo nda/wala nga borcinitaraa wala kondaa/gorandoo waney, nga nda CPI karfoo kaj goo gamey ra nda kanj i ga goy nda cere ti sababu.

Ir ga baa ma bay kaj boro ma nga hallasiyanoo jootawey honnandi si ganji kaj alhabaarey kaj goo kaddasoo kaj ga timmandi ra ma feera kanbey se, nga maanaa mana ti mo kaj CPI ga hallasi soolayan gaaru. Nda nga baa hallasiyanoo alhabar tana, damando teeyano fondaar ra, ir ga baa ma borey kaj meerit toor'ey sanbuyanoo nda hansarey Kanboo alhabar noo tiira-izoo caw.

7. I] Kondaa/gorandoo na faasakaw suuba kaj ga kay nga tenjoo ra Addujnnaa Goymeerey Aššariya Zurandi Hugoo ra aššariya zurandiyaney fondaar wala ?

Ayyo Kala *Nda n' nee ayyo, ma faasakaa maapoo nda taka kaj nda boro ga du'a noo*

Nda faasakaw ga baa nga ma kay konday/gorandi doo ra CPI jine, kala maapoo ma hantumandi Ciithugoo faasakey tiiraa ra. Faasakey kaj mana ngi maajey hantum, amma aššariyawey kaj CPI n'i kayandi ga timma i ra, ga hin ka ngi maajey hantum tiiraa ra. Nda nga baa alhabar tana ka tun taka kaj nda boro ga kay boro foo tana doo ra aššariya ra, ir ga baa ma borey kaj meerit toor'ey sanbuyanoo nda hansarey Kanboo alhabar noo tiira-izoo caw.

II] Kondaa/gorandoo goo nda hinay kaj nda a ga faasakaw bana wala ? Ayyo Kala

Nda kondaa/gorandoo goo nda hinay kaj nda a ga faasakaw bana kaj ga koy kay dogoo ra ciitey ra CPI jine, ir ga baa m'a har ne ra.

III] Kondaa/gorandoo goo nda lakkalyan kaj ga too a ma goro a si baa faasakaw kaj ga kay boro foo tanayaj kaj meerit toor'ey tenje kaj ga goy ciitoo ra, ma kay nga tenjoo ra wala ? Ayyo Kala

Nda n' nee ayyo, fahamandi nda hayaa kaj se

Nda boro boobo kaj meerit toor'ey goo ciitoo ra, CPI ga hin ka tun a m'i marga, a ma faasakaw foo wala faasakaw tigga sanbu kaj ga kay dogey ra. Nda boraakaj ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga ga laasaabu kaj faasakaw follokaa wala faasakaw tigga follokaa si hin ka kay borey kul kaj meerit toor'ey dogey ra, wala boroyaq kaj meerit toor'ey guruppu cere-cerantayan dogey ra, ir ga baa ma haya kaj se fahamandi.

IV] Ma cin ti alaamawey nda alhaaley kaj kondaa/gorandoo g'i ceeci faasakaa ga kaj ga koy kay nga tenje ciitey fondaar ra ga ?

Kondaa/gorandoo ga hin ka alaama nda alhaali cere-cerantey kaj a ga baa nga ma di'ey faasakaw wala faasakaw tigga ra har. CPI ga hayey kaj ga kan boraakaj ga sanbu nd'a tigar kaj fondayan ga hima ka sanbandi borey kaj meerit toor'ey ma sanbandi ciitey ra misaa ra. Sanda, borey kaj meerit toor'ey ga hin ka ceeci kaj ngi nda ngi faasakey ma hun labu follokaa ra, wala i ga maa senni follokaa. CPI goo nda mo nga borey kaj meerit toor'ey faasakaw tigga Hugoo, kanba kaj si deega nongur kul ga, kaj ga hin ka kay borey kaj meerit toor'ey dogey ra yaada.

8. Senni foo nda kondaa/gorandoo ga gay ?

Ir ga baa ma sennoo (-ey) kañ nda kondaa/gorandoo (borey) ga selen nda cere har.

9. Boroyan goo no kañ i ga hin ka i cee i ma kondaa/gorandoo damandey faaba wala?

Nd'i goo no, maajney nda taka kañ nda boro ga du'ey noo

Hääyanoo woo goo nda alfayda kaddasoo kañ ga timmandi sanbuyanoo kanbey nda hansarey waney kul se. Nda kondaa/gorandoo ga šeedayan bay kañ ga hin ka nga senney kañ a n' i har goymeerey nda/wala torraa kañ harandi ra kayandi, maajney nda taka kañ nda boro ga du'ey ma nondi. **Ir ga baa ma bay kañ alhabaarey wey si hin ka duandi kala nda šeedaa (-wey) hunday yadda.**

TAKAWEY KAN NDA BORO GA DUU BORAA KAN GA KOY DAMANDOO GAARU KONDAA/GORANDOO TENJOO RA

Nonguroo kañ ra a ga duandi (adarasoo)

Telefon lanbaa (-wey) wala taka foo tanayar kañ nda boro ga duu boraa, nga nda nga internet adarasoo (*nd'a goo no*)

Ir sii kala takawey kañ nda boro ga duu boraa kañ ga tuuru kondaa/gorandoo maapoo ga ga.

Takawey kañ nda boro ga duu boraa wala kondaa kañ faaba hala diraa woo ma hantumandi ka timma (*nd'a goo no*)

Zammoo

Maapoo

Kondaa maapoo (*nd'a goo no*)

Telefon lanbaa(-wey) nda internet adarasoo (*nd'i goo no*)

Nonguroo kañ ra a ga duandi

Ir ga baa mo, nd'a ga hin ka tee, ma mee senni feerakaa maapoo noo.

KADDASEY WEY GA HIMAA KA TONTON TIIRAA WOO GA KAN GA TIMMANDI

□ KONDAA/GORANDOO KAYYANDIYNOO, FEERANYANOO/HANTUMANDIYANOO HINOO DO KADDASOO KAN G'A CEBE B/YOO /WAAZIBI/

□ BORAA KAN GA KOY DAMANDOO GAARU KONDAA/GORANDOO MAAJNOO GA KARTIDANTOC BIYOO /WAAZIBI/

□ ALHAALOO ADDALIILOO KAN BON GA BORAA KAN GA TUURU KONDAA/GORANDOO MAAJNOO GA KADDASOO BIYOO /WAAZIBI/

□ TORRAA KAN TOO KONDAA/GORANDOO ADDALIILOO BIYOO /ND'A GOO NO/

I g'a huri kondaa/gorandoo ga a ma tiira biyan noo, sanda (boraa kañ ga tuuru maapoo ga) kartidantoo wala addaliiloo kañ ga a ga tuuru kondaa/gorandoo maapoo ga. Ir g'a huri ni ga ma si tiira linjiyan sanba. Tiirawey kañ i mana i cere-cere k'i huri biyey, amma kañ i ga hin ka muraad'ey damandoo kaboo cire, sanda tiiraa kañ ga boraa alhaloo cebe ašsariya do wala ašsariya do tiirawey, fotowey nda filimey mo ga hima ka tonton kaddasoo kañ ga timmandi ga. Tiiraa kul kañ nondi (ngi nda fotowey kañ goo tiirawey ga) ma tee haya kañ ga hin ka cawandi.

Nda nga baa alhabar kaaray tana, ir ga baa ma too borey kañ meerii toor'ey sanbuyanoo nda hansarey Kanboo internet adarasoo do : VPRS.Applications@icc-cpi.int, wala post leetara fonda adarasoo woo do:

VPRS

PO Box 19519

2500 CM La Haye

Pays-Bas

Telefon lanbaa : +31(0)70 515 95 55

Tiira Banda 3: HANSAREY here Alhabaarey cere-cerantey

KADDASOO KAN GA TIMMANDI NONGUROO WOO SI HANTUM KA TIMMANDI KALA ND'A TIGAR KAN BORAA KAN GA TUURU KONDAA/GORANDOO MAANOO GA NKA SUUBA KA ZEERI-IZE TEE "HANSAREY" WALA "SANBUYANOO NDA HANSAREY" HUGU-IZOO RA

Kondaa/gorandoo maajoo _____

Hanoj/jiiron karj a kayandi, feerandi, nda /wala a hantumandi hinoo do (hinoo do hantumandiyanoo lanbaa, nd'a goo no)

Damandoo lanbaa (*nda damandu jisa ka bisa*) ____ / ____ / ____

Boraa kanj ga koy damandoo gaaru kondaa/gorandoo maajoo ga maa timmantaa _____

Boraa kanj ga koy damandoo gaaru kondaa/gorandoo maajoo goyoo

Ir g'a huri ni ga ma cee ci ka bay wala alhabaarey ga sawa nda wey kanj nondi kaddasoo kanj ga timmandi tiira banda 1 ga. Nda n' goo nda alhabar, ir ga baa ma damandu kul kanj jisa ka bisa har ciitoo woo fonda ra CPI jine wala Al Mahdi ciito ra. Woo din ga CPI faaba a ma fisi ka duu kondaa/gorandoo alhabaarey, nd'a tigar kanj a na damandu jisi ka bisa. Alhabaarey kanj ga koy ciitey kanj labey n'i feeri here sii a ra.

1. Torra dumi foo no ka too kondaa/gorandoo? *N'ga hin ka zeeri-ize tee haya kanj ga bisa hugu-ize foo ra; woo din bandaa go, ma alhabar noo ka hun torra foo kul ga*

- A. Dereyaney wala alman hasarawey
 B. Torra wala hasaraw foo tanayaq

Hala i ga kondaa/gorandoo laasaabu kanj "meeri toor'a", kal'a ma tee kanj torra too nga hunday, almaanoo mo kanj hasara, zaytarandi, wala hasara ka say, **ma haya kanj naajandi addiina se, cawandiyen, caarayan, bayray wala sargari se, wala tariki hongandi cinari, wobital wala nongur foo tana wala jinay kanj hora faaba fondayen ra se.**

Woo din ra, kala kondaa/gorandoo ma alman here torra kanj too nga hunday (zeeri-ize tee hugu-ize A ra) cebe, nga ra a ga duu fonda ka hora ciitey ra nda/wala a ma duu hansari. Nd'a ga laasaabu kanj torra dumi foo tana no ka duu nga kanj si fatta "alman here dereyan wala hasarawayen" ga, boraa kanj ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga ga hin ka zeeri-ize tee hugu-ize B ra, woo din bandaa ga a ga guna wala fondawey kanj i n'i gaaru "torra wala hasaraw foo tanayaq" cire affoo si goy. Nda ngi affoo kul si goy, boraa kanj ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga ga zeeri-ize tee "foo tana" hugu-izoo ra, a ma torraa filla.

A. Dereyaney wala alman hasarawey

Kondaa/gorandoo alman foyan no ka dere wala ka hasara goymerey kanj harandi ti sababu? *N'ga hin ka zeeri-ize tee haya kanj ga bisa hugu-ize foo ra*

Nda n' na zeeri-ize tee « alman dereyan » hugu-izoo ra hääyan 1 ga, ma zeeri-ize tee ka kunahääyanoo woo jaabi ka almanoo dumoo har kanj ga sawa nda hasaraa kanj too kondaa/gorandoo goymerey kanj tuumandi ti sababu (kanj fillandi mo tiira banda 1 ga).

Fonda taacaa affoo kul kanj cebandi (nonguryan; labu; alman kanj hugu jinay g' ra; foo tanayan) ga tee misaalayan kanj ga kondaa/gorandoo faaba a ma bay torra kanj no ma sawa nda nga alhaaloo. Nda boraa kanj ga tuuru maajoo

ga ga baa, a ga hin ka alhabar foo tanayañ tonton gamoo kan nañandi hugu-izey kan ra zeeri-izey ga tee caraw gumawey ga. Woo mana ti waažibi.

Nda misaalawey affoo kul si sawa nda almaanoo dumoo kan dere kondaa/gorandoo se, boraa kan ga tuuru maajoo ga ga hin ka zeeri-ize tee “foo tanayañ” hugu-izoo ra, a ma almaanoo dumoo kaarandi gamoo ra kan nañandi woo se.

B. Torra foo tanayañ wala hasarawayñ

Hasarawey wey affoo too Kondaa/gorandoo goymeerey kan harandi ti sababu wala? N’ ga hin ka zeeri-ize tee haya kan ga bisa hugu-ize ra

Hasarawey wey affoo too kondaa/gorandoo goymeerey kan harandi ti sababu wala? N’ ga hin zeeri-ize tee haya kan ga bisa hugu-ize foo.

Nda hääyan 1 ga “**torra wala hasaraw foo tanayañ**” hugu-izoo ra n’ na zeeri-ize tee, ma zeeri-ize tee ka kunahääyanoo woo jaabi hugu-izoo ra kan ga sawa nda torra wala hasaraw foo tana niinoo kan too boraa kan meeri toor’ a goymeerey kan tuumandi ti sababu (*kan fillandi mo tiira banda 1 ga*).

Fonda taacaa affoo kul kan cebandi (*duura dunbuyan; banku kontu nooru, jisiriyan nda ngi tanayañ hasaraw; alhakey kan aššariya n’i kayandi dunbuyanoo; foo tanayañ*) ga tee misaalayan kan ga boraa kan ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga faaba a ma bay torra kan no ma sawa nda nga alhaaloo. Nd’ a ga baa, a ga hin ka alhabar foo tanayañ tonton gamoo kan nañandi hugu-izey kan ra zeeri-izey ga tee caraw gumawey ga. Woo mana ti waažibi.

Nda misaalawey affoo kul si sawa nda torraa wala hasaraa dumoo kan too kondaa/gorandoo, boraa kan ga tuuru maajoo ga ma zeeri-ize tee “foo tanayañ” hugu-izoo ra, a ma torraa wala hasaraa dumoo kan toor’ a kaarandi gamoo ra kan nañandi woo se.

2. Hansari dumi foo no kondaa/gorandoo ga baa nga ma duu? *Fandawey guna nda kalimawey kan goo ganda here fillawey ra. N’ ga hin ka zeeri-ize tee haya kan ga bisa hugu-ize foo ra*

- Banandi
- Alman cere ceranta kan dera yeeriyano
- Hansari niina foo tana – kaarandi

Sanda taka kan nd’ a harandi za beene, hansarey ga hin ka tee haya kul kan ga hin ka kondaa/gorandoo faaba ka torraa kan du’ a hansa. I ga hin ka tee banandi, alman yeeriyano nda/wala haya kan ga boraa binoo yavnandi sanda jama game alha hiyan, wala cinariyan ka borey hongandi nda borey kan meerit toor’ ey.

Hääyan 2 ga, i g’ a huri kondaa/gorandoo ga a ma zeeri-ize tee hugu-izoo (-ey) ra kan ga sawa nda hansarey dumey kan a g’ i ceeci. Ir ga baa ma bay kan **hansarey si duandi kala nda ciitoo benantaa ga, boraa kan i n’ a tuuma goymeera teekaa nee kan nga no**.

Ir ga ni bayrandi mo kan CPI ciitudunbukey no ma hin ka hansarey dumey kayandi (boro foo, guruppu wala ihinkaa kul) nda takaa kan nda i ga duandi. Saadi, **a ga hin ka tee kan kondaa/gorandoo ma goro a si duu hansarey kan a n’ i ceeci**.

Nd’ir na fonda cere-cerantey guna kan harandi hääyan 2 ga (beene), “**banandi**” fondaa hugu-izoo ra zeeri-ize ga tee, nda kondaa/gorandoo ga laasaabu kan nooru hansari ti hansaroo kan no ma hansa ka sawa nda torraa kan

duu nga. Zeeri-ize ga hin ka tee hugu-izoo din ra mo nd'a tigar kan haya kul si hin ka hura almaanoo kan dere dogoo ra, nd'a tigar mo kan banandi de ma hin ka too torraa ma hansa.

Zeeri-ize ga tee "**alman cere-ceranta kan̄ dere yeeriyanoō**" hugu-izoo ra nd'a tigar kan kondaa/gorandoo ga alman deryen laasaabu sanda torra alhaali, nd'a tigar mo kan haya kul si hin ka hura almaanoo din dogoo ra wala k'a banandi, almaanoo binde goo boraan kan̄ i n'a tuuma goymeera teekaa kono hala sohō.

Zeeri-ize ga tee "**hansari foo tana**" hugu-izoo ra nd'a tigar kan̄ hugu-izey kan̄ harandi beene affoo kul si sawa nda hansaroo dumoo kan̄ kondaa/gorandoo g'a laasaabu nga no ma hansa ka tenji nda torraa kan̄ duu nga. Nd'a tee woo din, boraan kan̄ ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga ma hansaroo dumoo kaarandi nongur ra kan̄ naajandi woo se.

-
3. Nd'a tigar kan̄ faaba alman goo no (kan̄ ga hun boro do kan̄ Adduppaa Goymeerey Aššariya Zurandi Hugoo n'a banandi wala a n'a kasu, wał'a ga hun borey kan̄ meerı̄ toor'ey Nooroo hugoo do), ma cin no ma hin ka hansa kan̄ kondaa/gorandoo faaba?

Borey kan̄ meerı̄ toor'ey Nooroo hugoo mana ti kala kanba kan̄ ga hin ka hansari nooru noo kan̄ CPI ciitidunbukey na nga fondaanoo, nda boroyan kan̄ ciitoo dunba meerı̄ teeyanoo tabati, amma ngi hunday si hin ka hansarey bana.

Hansarey kan̄ borey kan̄ meerı̄ toor'ey Nooroo hugoo n'i "timmandi" ga boobo ka tee guruppu wane, zama Nooroo hugoo almaanoo si too ciitey kul kan̄ ga jisa CPI jine. Woo din se, nd'ir na hääyan 3 zaa, i g'a huri kondaa/gorandoo ga a ma laasaabu nda hansari dumi foo **tanaa** kan̄ ga hin k'a nafa nga hunday nda/wala nga koyraa kan̄ ra a goo (nd'a ga hin ka tee).

Boraan kan̄ ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga ga hin ka hansari dumi foo tanawey kan̄ ga boori har nongur ra kan̄ naajandi woo se.

-
4. Kondaa/gorandoo ga porožeyan bay wala hayayañ kan̄ i n'i gaaru a se kan̄ na kondayyan/goydoyan, boroyan kan̄ meerı̄ toor'ey nda /wala ngi koyraa-izey, gomni, kan̄ nga laasaaboo ra, a dii kan̄ i tee haya kayantayan wala
- Ayyo Kala *Nda n' nee ayyo, fahamandi*

Hääyanoo woo ra, i ga baa boraan kan̄ ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga ma guna wala koyra cinari porožeyan, wala guruppu porožeyan kan̄ faaba wala koyra cinari konday foo tanayañ wala goydoyan kan̄ goo ngi boj ga, n'i gorandi, na kondaa/gorandoo, borey kan̄ meerı̄ toor'ey nda/wala borey kan̄ meerı̄ toor'ey jamaa nafa. Nd'a tee kan̄ i n'i nafa, "ayyo" hugu-izoo ra a ga zeeri-ize tee, woo din bandaa ga a ga kaarandi (nda woo kan̄ nda a ga hin ka tee) nda kondaa kan̄ na porožewoo tee nda goydogey kan̄ goo ngi boj ga nda koyraa borey dumey kan̄ duu porožewoo ra.

-
5. Kondaa/gorandoo ga porožeyan bay wala haayañ kan̄ i n'i gaaru a se kan̄ mana boori kondayyan/goydoyan ga, boroyan kan̄ meerı̄ toor'ey ga nda /wala ngi koyraa-izey ga, kan̄ Adduppaa Goymeerey Aššariya Zurandi Hugoo ga hima k' l kabubanda wala ?
- Ayyo Kala *Nda n' nee ayyo, kaarandi*

Hääyanoo woo ra, i ga baa boraan kan̄ ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga ma guna wala koyra cinari porožeyan, wala guruppu porožeyan kan̄ faaba wala koyra cinari konday foo tanayañ wala goydoyan kan̄ goo ngi boj ga, n'i gorandi, mana ti albaşı kondaa/gorandoo ga, borey kan̄ meerı̄ toor'ey nda/wala borey kan̄ meerı̄ toor'ey jamaa ga.

Nd'i tee albaši, "ayyo" hugu-izoo ra a ga zeeri-ize tee, woo din bandaa ga a ma kaarandi (nda woo kaj nda a ga hin ka tee) nda faaba wala cinari kondaa kaj na porožewoo tee, goydogey kaj goo ngi boj ga nda koyraa borey dumey kaj se porožewoo tee, nda sababey kaj se, kondaa/gorandoo lakkaloo ra, porožewoo t'i ga albaši.

DAMANDOO WOO JISIYANOO RA, AY GA HANTUM KAD AY NEE ALHABAAREY KAD GOO A RA, AY LAKKALOO RA, GA TIMMA, I GA TEE CIMIYAD.

WOO DIN BANDAA GA, AY GA FAHAM NDA KAD AY SINAATIIROO GA CEBE KAD AY YADDA AY BOJ ALHABAAREY KAD GOO A RA MA KOY NOOROO HUGOO DOO KAD I N'A KAYANDI BOREY KAD MEERI TOOR'EY SE (ADDUNNAA GOYMEEREY AŠŠARIYA ZURANDI IHUGOO KAD TI CPI).

Boraa kaj ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga sihaatiiroo

Hansoo

Nonguroo

Boraa kaj ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo **ma** kaddasoo kaj ga timmandi kul **caw**, wala boraa kaj n'a faaba k'a hantum k'a timmandi a se m'a caw a se, **jine a m'a sije**, woo din ra a ga hin ka faham nda alhabaarey kaj nondi serrayanoo.

Nda boraa kaj ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga na kaddasoo kaj ga timmandi sije ka ben, barmay kul si hin ka tee a ra koyne (sanda alhabar tontonyan wala tuusayan). Nda boraa kaj ga tuuru kondaa/gorandoo maajoo ga ga baa nga ma nga sennoo kaj nga na tee barmay, kal'a m'a har borey kaj meerit toor'ey sanbuyanoo nda hansarey Kanboo se, kaj m'a noo kaddasu kaj ga timmandi kaj i n'a cere-cere k'a tee woo de se.

Ir ga baa ma bay kaj nda tiiraa sije ka ben, alhabaarey kaj nondi kaddasoo woo kaj ga timmandi ra ga koy borey kaj meerit toor'ey Nooroo hugoo do, kaj ga fondawey kul iboriyyaa guna kaj nda a ga alman kaynaa kaj goo a kono dañ fondawey ra kaj ra a ga hima ka hora, ka hansarey timmandi kaj harandi, nd'a tigar kaj boraa kaj tuumandi nda goymeera teeyan nee kaj nga ka goymeeraa tee. Borey kaj meerit toor'ey Nooroo hugoo, kaj goyoo ilanbanta noo, si borey kaj meerit toor'ey bor alhabaarey feeri jama se kala nda ngi hunday waafakay ga jine.

Ir ga baa ma bay kaj alkadaroo woo ga, tiira foo tanayañ gaaruyan ka koy hansarey damandey fisi k'i guna mana waažibi, nd'a tigar kaj i sii no waatoo kaj kondaa/gorandoo ga kaddasoo kaj ga timmandi hantum k'a timmandi. Nda kondaa/gorandoo duu fonda ka sanbandi ciitoo ra, aššariya fonda ra a ga duu boro kaj ga kay dogoo ra kaj g'a faaba ka tiirawey tee kaj g'a ka hin ka hansarey damandey fisi k'i guna.